

A Szent István csatahajó

Contributed by lakosm

2004. October 20. Wednesday 19:36

Last Updated 2007. August 31. Friday 19:04

There are no translations available. 1918. június 10-án hat óra tizenköt perckor, a Premuda-sziget elélt elsüllyedt Magyarországon egyetlen csatahajója. A csatahajó neve Szent István volt.

Az osztrák-magyar hadiflotta minden hárszetteléssel ellentétben nemcsak nevében volt főleg magyar, hiszen a tulajdonhányad mellett voltak még magyar vonatkozásai is. A flotta személyi állományának adataiból az derül ki, hogy 30 százaléka volt magyar nemzetiségű. A haditengerészet 1911-ben bázisa meg a németországi alapult Ganz és Tsa. Danubius Gőzp- Vagon és Hajógyár Rt.-t egy 20 ezer tonnás csatahajó építésével. A hajó 1914-ben, még a háború kitörése előtt Szent István névre keresztelték, és ez a név volt az eddigi magyar hadihajó építésének legnagyobb alkotása. A Skoda Művek készíttette a 30,5 centiméteres lövegeit, tornyait, amelyek egy sorában egyszerre 5400 kg gravitációt kilővelőre voltak alkalmasak. A hajó 151 méter hosszú, 27,3 méter széles, és 8,2 méter alacsony, modern technikával felszerelt igazi csatahajó volt. Tizenköt százalékos kazánja elhárította a hajó 26 500 lóerős volt. A hajó maximális sebessége elérte a 21 csomó (körülbelül 40 km/óra). Legnagyobb sebessége 1918. június 9-én este indult Polárbán első bevetésére. A szigorúan titkos haditerv szerint a győzevezett Korfu hadművelet során, amelyet az újonnan kinevezett ellentengernagy flottaparancsnok Horthy Miklós dolgozott ki, az otrantói tengeri blokádot akarták szüntetni. Az akció nemcsak egy győzelmet ért el, hanem az antantblokádj miatt a tengertől osztrák hadiflotta legénységének harci morálját is helyre akarta hozni. Ugyanakkor az olaszországi Ankonban két olasz torpedóromboló Luigi Rizzo korvettkapitány vezetésével aknák utat mutatott a Monarchia kikötője elé, majd leszállásba helyezkedtek, hogy kiférkészen a hajóforgalmat. Semmi kárlény nem észlelték, ezért hajnali két órakor hazaindultak. A hajónban egyetlen vettük észre a kárelő hadihajókat, és észrevétel nélkül kárelő-tettük meg az ellen halad Szent Istvánt, amelyre két torpedó lőtt ki. Véletlenül három óra 37 perckor történt. A Szent István megmentésére legénysége és a hajóraj többi embere még három óra 37 perckor kárelő, de minden erőfeszítés ellenére a csatahajó hat órára felfordult, majd öt perc alatt kárelőre elsüllyedt. A katasztrófában 85 matróz kárelő 38 magyar és négy tiszt vesztette életét. A Szent István elsüllyesztésének napja, amely a magyarok számára tragédia volt, a népnepvált Olaszországban, amit a flotta napjától azóta is megemlékeznek. A Szent István 70 méter mélységben ma is a tengerfenéken nyugszik. Az elmúlt években magyar kárelővások megtalálták a hajóroncsot és egy magyar katonai delegáció vészes dobott koszorúval adózott az életüket vesztett tengerészek emlékének.

Szinte valamennyi tengeri háború színes dokumentumfilmben látható egy jobb oldalra dőlő, majd felboruló csatahajó. A filmkockokon megfigyelhetők, hogy a kárelőbeesett matrózok kapaszkodnak a csatahajó oldalán, majd egymás után vészes ugranak. A filmben nem említik a hajó nevét még a hadi eseményt sem, a képsorok csupán tengeri hadviselés borzalmaival kárelő bemutatni. A megdöbbentő filmrészletet amely a Szent István csatahajó tragédiáját kárelő-tette meg a mentési munkálatokban részt vevő Tegetthoff csatahajó kárelő-tettük. Az osztrák haditűz mellett egy Mensburger nevezetű amatőr filmes sorhajóhadnagy is megkért kárelő-tette. A film sorsa is kalandos: Bécsben az 1930-as évek gazdasági válsága idején egy vagon krumpliórt csempésztük ki a katonai archívumból...

Forrás: www.armadia.hu